

Уздзеянне змены клімату

Уздзеянне змены клімату ўжо відавочна і ў будучыні стане яшчэ больш відавочным. Адно з іх – павышэнне ўзроўню мора – з'яўляецца актуальным пытаннем для прыбярэжных краін. Павышэнне ўзроўню мора ўплывае на паводку і зрушэнне забалочаных месцаў, прыбярэжную эрозію, павелічэнне салёнасці і цяжкасць дрэнажу. Чакаецца, што да 2100 года глабальны ўзровень мора падвысіцца на 0,2-0,6 м. Арктычны рэгіён будзе адным з найбольш схільных гэтаму ўплыву рэгіёнаў. Рэгіёны Балтыкі, Міжземнамор'я і Чорнага мора таксама сутыкнуцца з гэтай пагрозай.

Прачытайце прыклад і паспрабуйце паставіць сябе на месца яго жыхароў.

Тувалу – першая ахвяра змяненняў клімату

Для народа Тувалу – маленькай астраўной дзяржавы ў Ціхім акіяне – усё ўжо ў мінулым. Дзесяць тысяч яго насельнікаў пакуюць свае пажыткі, таму што дзевяць нізкіх атолаў, на якіх яны жывуць, паступова сыходзяць пад надыходзячыя воды акіяна. Рэаліямі жыцця стала, што тэмпература павысілася, узровень акіяна падняўся, і неўзабаве дзяржава Тувалу будзе сцёрта з твару зямлі.

Тувалу – першая ахвяра змяненняў клімату

Для народа Тувалу – маленькай астраўной дзяржавы ў Ціхім акіяне – усё ўжо ў мінулым. Дзесяць тысяч яго насельнікаў пакуюць свае пажыткі, таму што дзевяць нізкіх атолаў,

на якіх яны жывуць, паступова сыходзяць пад надыходзячыя воды акіяна. Рэаліямі жыцця стала, што тэмпература павысілася, узровень акіяна падняўся, і неўзабаве дзяржава Тувалу будзе сцёрта з твару зямлі.

Выспы Тувалу – першыя ахвяры змяненняў клімату на планеце. Эксперты прагназуюць рост узроўню Сусветнага акіяна яшчэ на 0,5-1 метр. Павышэнне ж узроўню Сусветнага акіяна ўсяго толькі на адзін метр азначае, што пад ваду сыдуць 17,5% тэрыторыі Бангладэш, 6% Нідэрландаў і каля 80% атола Маджура на Маршалавых выспах.

Размешчаныя на невялікай вышыні над узроўнем мора прыбярэжныя тэрыторыі і дробныя выспы таксама сур'ёзна пацярпяць ад павышэння ўзроўню акіяна. Падобнае песімістычнае меркаванне аднадушна падзяляе больш за 1 000 экспертаў, хоць далёка не ўсе навукоўцы і спецыялісты згодныя з гэтым сцвярджаннем.

Павышэнне ўзроўню Сусветнага акіяна – усяго толькі частка праблем, выкліканых зменамі клімату планеты. Рост тэмператур на 1,4-5,8°C выкліча моцныя паводкі і ўраганы, засухі ў Азіі і Афрыцы, пераразмеркаванне колькасці ападкаў у розных раёнах свету. Гэта толькі бачная вярхушка айсберга! Знікненне Тувалу выклікае і іншыя пытанні: што адбудзецца, калі б'ольшая частка астраўных дзяржаў Акіяніі знікне – бо гаворка ідзе пра 7 мільёнаў чалавек? Як можна кампенсаваць страту краіны, у якой была свая гісторыя, самабытная

культура і лад жыцця? Хто зможа ацаніць усё гэта? І хто будзе за ўсё гэта плаціць?

Змены клімату – гэта не страх за будучыню, гэта прамая пагроза для насельніцтва Тувалу ўжо сёння. Пачалося рассяленне па свеце гэтага маленькага народа. Зараз людзі з Тувалу павінны пачаць новае жыццё на новай зямлі. Аўстралія і Новая Зеландыя ўжо прымаюць экалагічных бежанцаў, якім, аднак, трэба будзе прыстасавацца да новага для іх ладу жыцця і да новай культуры. Пасля доўгіх гадоў адноснай ізаляцыі цяжасці для бежанцаў непазбежныя. Таму яны павінны самі падумаць пра сваю будучыню. Бо яны патрапяць у зусім іншы свет, не падобны на той, у якім яны жылі, на іх плечы ляжа цяжар захавання сваёй рэлігіі і культуры, але ў чужой краіне. Іх родная зямля, іх школы, іх цэрквы застаюцца пад вадой ...

Мы павінны зрабіць так, каб людзі з Тувалу засталіся адзінымі ахвярамі. Змены клімату і павышэнне ўзроўню Сусветнага акіяна павінны прымусіць нас задумацца над тым, што, па сутнасці, мы становімся саўдзельнікамі разбурэння культур, што мы павінны ўзяць на сябе адказнасць за дапамогу і падтрымку гэтых людзей у захаванні іх самабытнасці. Пара добра ўсвядоміць: змены клімату – не што іншае, як ... выгляд павольнай смерці.

Еун Юнг Кахіл Чэ. Джапан таймс (перадрукавана з скарачэннямі).

